

Onderzoeksrapport
Vrijwilligerswerk en Mantelzorg

Inwonerspanel
‘Oude IJsselstreek Spreekt’

Inwonerspanel 'Oude IJsselstreek Spreekt'

Onderzoeksrapport Vrijwilligerswerk en Mantelzorg

Inwonerspanel 'Oude IJsselstreek Spreekt'

Zutphen, oktober 2015

Referentie: 14034

Moventem

T 0575 84 3738

E info@moventem.nl

W www.moventem.nl

Projectteam:

Bianca Tuentler MSc.

Luc Oonk MSc.

Michel Hartemink

Moventem is aangesloten bij de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA), Center for Information Based Decision Making & Marketing Research. Moventem is tevens aangesloten bij the World Association of Opinion & Marketing Research Professionals (ESOMAR).

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Ondanks deze uiterste zorgvuldigheid kan het voorkomen dat informatie fout en/ of onvolledig is. Moventem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	ACHTERGROND EN METHODIEK	5
1.2	RESPONS EN STATISTISCHE BETROUWBAARHEID	5
1.3	LEESWIJZER.....	6
2	RESULTATEN	8
2.1	VRIJWILLIGERSWERK	8
2.2	MANTELZORG.....	10
3	SLOTSOM.....	16
3.1	REALISATIE PRIMAIRE DOELSTELLING.....	16
3.2	EVALUATIE 'OUDE IJSELSTREEK SPREEKT'	16

Inleiding

1 Inleiding

In dit beschrijvende rapport worden de resultaten gepresenteerd van een onderzoek naar vrijwilligerswerk en mantelzorg binnen de gemeente Oude IJsselstreek. Het onderzoek is in oktober 2015 uitgevoerd. Dit hoofdstuk gaat in op de achtergrond & methodiek van het onderzoek en respons & statistische betrouwbaarheid. Het hoofdstuk sluit af met een leeswijzer voor de rest van het rapport.

1.1 Achtergrond en methodiek

Het gemeentebestuur van Oude IJsselstreek hecht veel waarde aan de meningen, ideeën en denkracht van haar inwoners. Via het recent opgerichte inwonerspanel 'Oude IJsselstreek Spreekt' wordt een brede groep inwoners regelmatig om input gevraagd, over allerlei onderwerpen die spelen in de gemeente (voor meer informatie zie de website: www.oudeijsselstreekspreekt.nl).

1.1.1 Panelonderzoek vrijwilligerswerk en mantelzorg

Gezien de aard van het vraagstuk rondom vrijwilligerswerk en mantelzorg, is een kwantitatieve onderzoeksmethode gehanteerd via het inwonerspanel. Daarmee worden gegevens verkregen over percentages en verhoudingen binnen een populatie. In dit geval over de mening en participatie van de inwoners uit de gemeente Oude IJsselstreek met betrekking tot vrijwilligerswerk en mantelzorg. Om statistisch verantwoorde uitspraken te mogen doen, dient een minimaal aantal respondenten hun mening te geven; de steekproef. Als de steekproef een bepaalde omvang en kenmerken heeft (betrouwbaarheid, nauwkeurigheid, representativiteit), kunnen uitspraken gegeneraliseerd worden naar de populatie.

1.1.2 Vragenlijst

Voor dit onderzoek is 'Oude IJsselstreek Spreekt' voor het eerst ingezet. Er is een vragenlijst opgesteld, waarbij nadrukkelijk is gekeken vanuit het oogpunt van de inwoner (integrale benadering). Diverse belanghebbenden binnen de gemeentelijke organisatie hebben de mogelijkheid gekregen input en feedback te geven op de vragen.

1.2 Respons en statistische betrouwbaarheid

Personen kunnen deelnemen aan 'Oude IJsselstreek Spreekt' vanaf de leeftijd; 15 jaar. De meeste respondenten doen online mee en 4 personen nemen offline deel aan het inwonerspanel. Deze laatste groep krijgt de vragenlijsten per post toegestuurd en zij kunnen deze terugsturen via een antwoordenvelop. Door de zorgvuldige (doorlopende) werving van panelleden, is binnen een korte periode een inwonerspanel opgebouwd met, op het moment van het onderzoek, in totaal 410 deelnemers. Het panel bevindt zich momenteel in de beginfase, aannemelijk is dat het aantal panelleden binnen afzienbare periode verder zal toenemen.

In totaal hebben 361 van de 410 panelleden, waarvan 360 online en 1 offline, als respondent deelgenomen aan het onderzoek naar vrijwilligerswerk en mantelzorg. Dit maakt de effectieve **respons-rate 88%** $\{(361 / 410) * 100\}$. Uit de hoge respons-rate kan worden afgeleid dat er een grote betrokkenheid is onder de panelleden van 'Oude IJsselstreek Spreekt'.

1.2.1 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Een betrouwbare meting zal bij een herhaling op dezelfde wijze en op hetzelfde moment een sterk vergelijkbare score opleveren. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%.

Met het aantal respondenten dat heeft deelgenomen (361) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 5,11% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

1.2.2 Kenmerken panel & steekproef

Uit de volgende tabel kan worden afgeleid hoe de verdeling over kernen van de gemeente Oude IJsselstreek in de steekproef is en hoe deze zich verhoudt tot de verdeling van de bevolking.

Kern	Gemeente		Respons	
Uift	8.718	26,24%	103	28,53%
Varsseveld	4.995	15,03%	64	17,73%
Silvolde	4.818	14,50%	40	11,08%
Gendringen (+Voorst)	3.939	11,86%	39	10,80%
Terborg	3.907	11,76%	39	10,80%
Etten	1.579	4,75%	16	4,43%
Westendorp	953	2,87%	15	4,16%
Megchelen	859	2,59%	7	1,94%
Heelweg	852	2,56%	10	2,77%
Sinderen	785	2,36%	12	3,32%
Breedenbroek	780	2,35%	5	1,39%
Varsselder-Veldhunten	647	1,95%	6	1,66%
Netterden	393	1,18%	4	1,11%
Overig	-	-	1	0,28%
Totaal	33.225	100%	361	100%

Figuur 1 Tabel verdeling kernen Oude IJsselstreek

Uit de analyse van de representativiteit¹ over kernen blijkt dat de steekproef nagenoeg representatief is. In de resultaten is bijvoorbeeld Breedenbroek ondervertegenwoordigd. De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 51 jaar en circa 56,7% is man. De leeftijdsverdeling van het inwonerspanel en de steekproef komt nog onvoldoende overeen. Er is sprake van een ondervertegenwoordiging in de leeftijdscategorieën 15-19 jaar en > 69 jaar. Van alle respondenten heeft 35,1% een HBO opleiding, 26,5% heeft een MBO opleiding en 8,6% een universitaire opleiding afgerond. De overige panelleden zijn lager opgeleid.

1.2.3 Weging

¹ De representativiteitsanalyses zijn verricht aan de hand van de chi-kwadraattoets.

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar kern. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van inwoners uit Breedenbroek, krijgt een respondent uit deze kern bijvoorbeeld weegfactor 1,69 en één uit Sinderen weegfactor 0,71. Aangezien weegfactoren niet te groot mogen zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%), zijn de resultaten niet gewogen over de leeftijdsverdeling en geslacht.

Door de weging zijn de resultaten **representatief over kern**. De representativiteit over leeftijd en geslacht is (nog) onvoldoende. Hiermee dient rekening te worden gehouden bij de interpretatie van de data, nadere analyses en de (door)ontwikkeling van 'Oude IJsselstreek Spreekt'.

1.3 Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk (2) gaat in op de resultaten van het onderzoek met betrekking tot vrijwilligerswerk en mantelzorg binnen de gemeente Oude IJsselstreek. In de tekst wordt naar figuren verwezen. Deze figuren worden in de betreffende paragrafen weergegeven.

Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Dit kan ook komen doordat offline deelnemers minder vragen hebben ontvangen, om ze niet teveel te belasten. Bovendien zijn de resultaten van het onderzoek gewogen naar kern. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. In dit onderzoeksrapport worden de belangrijkste resultaten gepresenteerd. In hoofdstuk 3 wordt afgesloten met een beknopte slotsom.

Resultaten

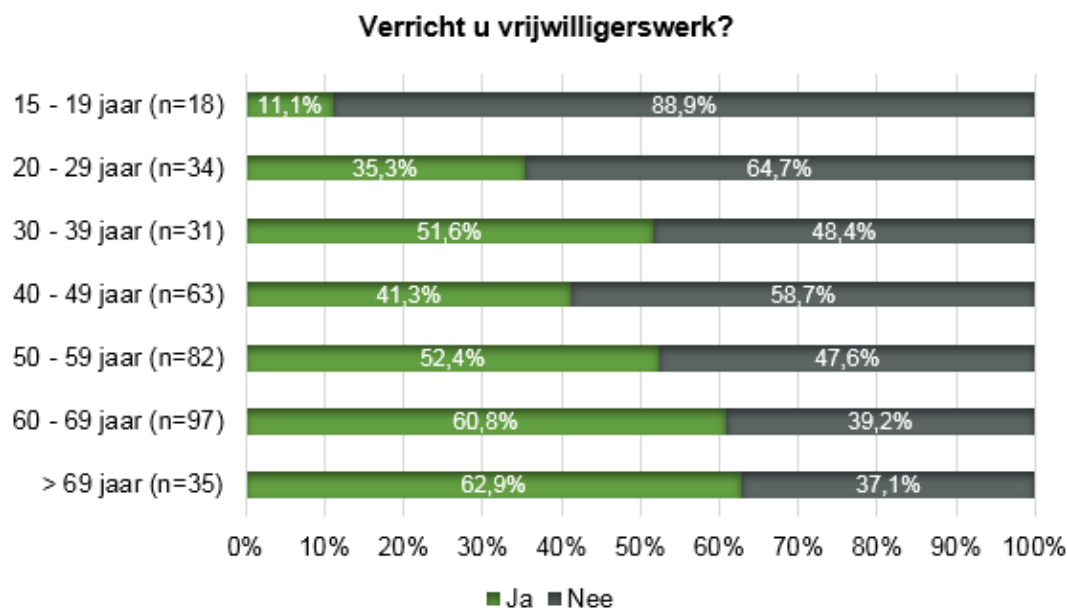
2 Resultaten

In dit beschrijvende hoofdstuk wordt ingegaan op:

- Vrijwilligerswerk;
- Verlenen en ontvangen van mantelzorg.

2.1 Vrijwilligerswerk

Precies de helft van de respondenten geeft aan vrijwilligerswerk te verrichten. Van alle mannen geeft 51,0% aan vrijwilligerswerk te verrichten terwijl dit bij de vrouwen 48,7% is. Het verschil tussen de mannen en vrouwen is niet significant². De respondenten die in de leeftijdscategorie > 69 jaar vallen, verrichten gemiddeld het vaakst (62,9%) vrijwilligerswerk. Het minst vrijwilligerswerk wordt verricht door de respondenten in de leeftijdscategorieën 15-19 jaar (11,1%) en 20-29 jaar (35,3%) (figuur 2).

Figuur 2 Verrichten van vrijwilligerswerk

Van de respondenten die geen vrijwilligerswerk verrichten geeft 58,0% aan dit niet te doen omdat ze er onvoldoende tijd voor hebben. Andere redenen die zijn gegeven zijn dat ze nergens 'aan vast' willen zitten (21,0%), ze er nog nooit over nagedacht hebben (14,4%) en niet weten waar ze (passend) vrijwilligerswerk kunnen verrichten (12,2%). Daarnaast is 54,4% van de respondenten die op dit moment geen vrijwilligerswerk uitvoeren, bereid in de toekomst vrijwilligerswerk te gaan verrichten. Op welke gebieden ze dit mogelijk willen doen staat in figuur 3 weergegeven.

	Respondenten die in de toekomst mogelijk vrijwilligerswerk willen verrichten (n=98)	Respondenten die al vrijwilligerswerk verrichten (n=180)
Administratief	25,5%	16,7%
Basisschool/ school	14,4%	11,0%
Bestuursfunctie	27,6%	41,4%
Dieren, Natuur & Milieu	30,6%	6,1%
Gehandicapten	11,2%	5,6%
Jongeren	9,2%	6,7%
Kinderen	15,3%	11,6%
Kunst & Cultuur	18,4%	7,7%
Media	18,4%	2,8%
Ouderen	42,9%	18,2%
Politiek en ideëel	21,4%	3,9%
Religie	2,0%	11,7%
Sport & Recreatie	18,4%	25,4%
Techniek & Onderhoud	12,2%	5,5%
Verkeer en veiligheid	9,2%	3,3%
Zorg & Hulpverlening	18,4%	16,1%
Verenigingsleven	31,6%	28,7%
Anders	9,2%	12,2%

Figuur 3 Gebieden van vrijwilligerswerk

² De significantie-analyses zijn verricht aan de hand van een two-sample z-test.

In figuur 3 staat ook weergegeven op welke gebieden de respondenten die al vrijwilligerswerk uitvoeren dit doen. Bestuursfunctie (41,4%) wordt het vaakst genoemd door de vrijwilligers. Van de vrijwilligers die een bestuursfunctie bekleden is 69,0% HBO of Universitair opgeleid.

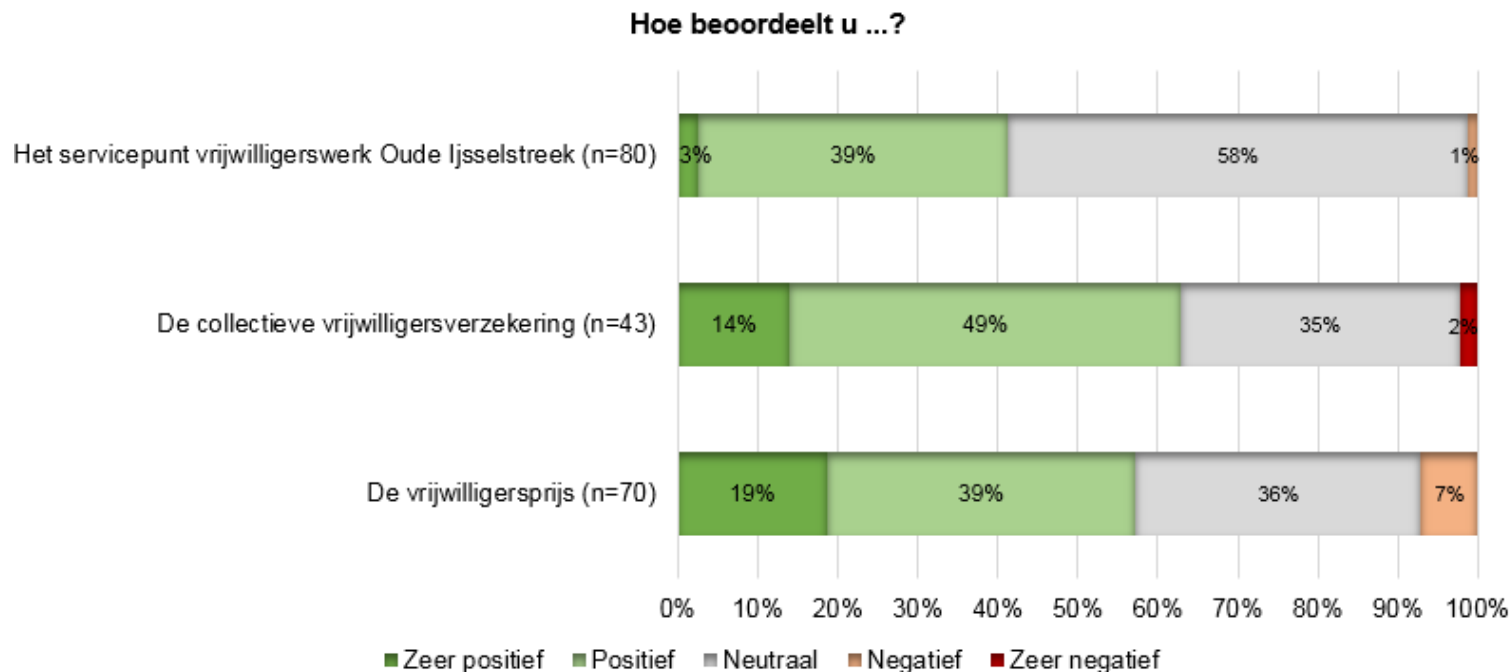
Gemiddeld verrichten de vrijwilligers 5,9 uur per week vrijwilligerswerk. De vrijwilligers met een fulltime baan verrichten gemiddeld 4,4 uur per week vrijwilligerswerk. Voor de partimers is dit 3,3 uur en de vrijwilligers zonder baan 8,3 uur. 34,3% van de respondenten die vrijwilligerswerk verrichten ervaart af en toe knelpunten, 6,6% ervaart regelmatig knelpunten en 2,2 % ervaart vaak knelpunten. De respondenten die af en toe, regelmatig of vaak knelpunten ervaren geven aan dat ze het vooral moeilijk met andere verplichtingen kunnen combineren (39,7%). Andere veelgenoemde knelpunten zijn: weining tijd voor mezelf (27,8%), emotionele belasting (26,0%) en 'je zit er aan vast/ zo'n verplichting' (23,7%).

Van alle respondenten heeft 34,0% een fulltime baan, terwijl 24,2% een parttime baan heeft. De overige 41,8% heeft op dit moment geen betaalde baan. 22,3% van de respondenten met een parttime baan of zonder baan ontvangt een uitkering.

Bijna een kwart (22,1%) van de respondenten is bekend met het servicepunt vrijwilligerswerk Oude IJsselstreek, waarvan 30,0% op dit moment als vrijwilliger een bestuursfunctie heeft. Daarnaast is 11,9% bekend met de collectieve vrijwilligersverzekering, waarvan 62,8% op dit moment als vrijwilliger een bestuursfunctie heeft en is 19,5% bekend met de vrijwilligersprijs waarvan 40,0% op dit moment als vrijwilliger een bestuursfunctie heeft. In figuur 4 staat weergegeven hoe de respondenten de vrijwilligersprijs, de vrijwilligersverzekering en het servicepunt beoordelen. Er wordt slechts zelden een (zeer) negatieve beoordeling gegeven.

Op de vraag wat de respondenten van het servicepunt vrijwilligerswerk van de gemeente verwachten, worden informatieverstrekking algemeen (48,6%), bemiddeling tussen vraag en aanbod (40,7%), trainingen (19,7%) en informatieverstrekking verzekering (16,2%) het vaakst genoemd. Daarnaast heeft 21,9% geen verwachtingen en weet 18,4% het niet.

Een groot deel (62,5%) van de respondenten is (zeer) positief over het motto 'wie iets krijgt, moet ook iets terug doen'. Daar staat tegenover dat 13,2% (zeer) negatief over dat motto is. Er zit weinig verschil in de resultaten tussen de respondenten die wel en de respondenten die geen uitkering ontvangen.

Figuur 4 Beoordeling vrijwilligersprijs, vrijwilligersverzekering en servicepunt

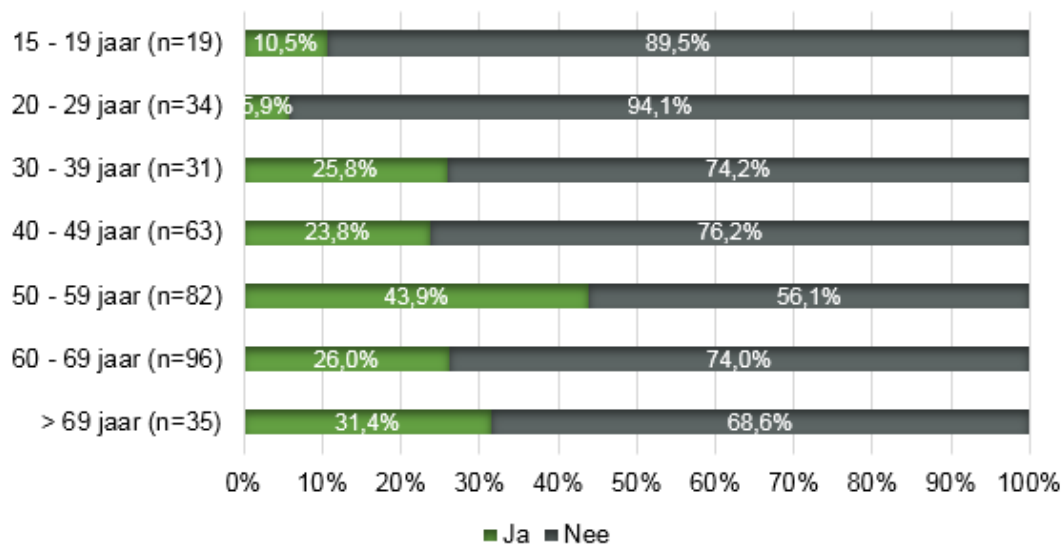
2.2 Mantelzorg

Het tweede deel van het onderzoek heeft betrekking op mantelzorg. In deze paragraaf worden de resultaten beschreven.

2.2.1 Verlenen mantelzorg

Ruim een kwart van de respondenten (27,5%) geeft aan voor een naaste in de omgeving, die hulp nodig heeft, te zorgen. Hierbij valt op dat het percentage vrouwen (34,0%) dat voor een naaste in de omgeving zorgt hoger ligt dan bij de mannen (22,5%). Dit is wel een significant³ verschil. De respondenten uit de leeftijdscategorie 50-59 jaar zorgen het vaakst (43,9%) voor een naaste uit de omgeving. De respondenten die in de leeftijdscategorie 20-29 jaar (5,9%) en 15-19 jaar (10,5%) vallen zorgen het minst vaak voor naasten (figuur 5).

Zorgt u voor een naaste in uw omgeving die hulp nodig heeft?

Figuur 5 Verrichten van mantelzorg

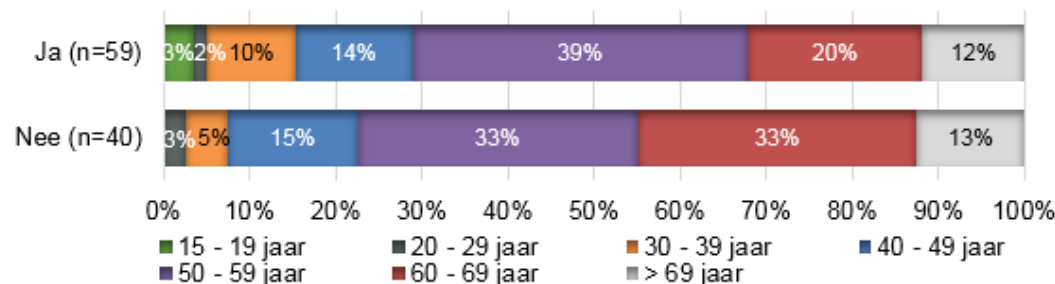
Van de respondenten met een fulltime baan geeft 22,1% aan voor een naaste te zorgen, bij de respondenten met een parttime baan is dat 27,3% en bij de

³ De significantie-analyses zijn verricht aan de hand van een two-sample z-test.

respondenten zonder baan is dat 32,0%. De verschillen tussen deze groepen zijn allemaal niet significant. Van de mannelijke mantelzorgers heeft 32,6% een fulltime baan, 6,5% een parttime baan en 60,9% geen baan. Van de vrouwelijke mantelzorgers heeft 24,5% een fulltime baan, 37,7% een parttime baan en 37,7% geen baan.

Van de respondenten die voor een naaste zorgen (mantelzorgers) geeft 67,0% aan samen met iemand anders mantelzorg te verlenen. Bijna de helft (48,0%) van de mantelzorgers zorgt voor zijn/haar (schoon-, stief-, pleeg-) ouders. Daarnaast wordt ook gezorgd voor de partner (22,2%), buurvrouw of -man (16,0%) en vriend(in) of kennis (13,0%). De mantelzorgers geven vooral emotionele steun (60,6%), helpen bij de huishoudelijke taken (53,5%), helpen bij het verplaatsen buitenshuis (50,0%) en helpen bij het regelen van de financiën en administratie (49,5%). Slechts 12,1% helpt bij de persoonlijke verzorging.

Vindt u dat mantelzorgers, wanneer zij een uitkering ontvangen, kunnen worden vrijgesteld van sollicitatieplicht?

Figuur 6 Leeftijdsverdeling sollicitatieplicht

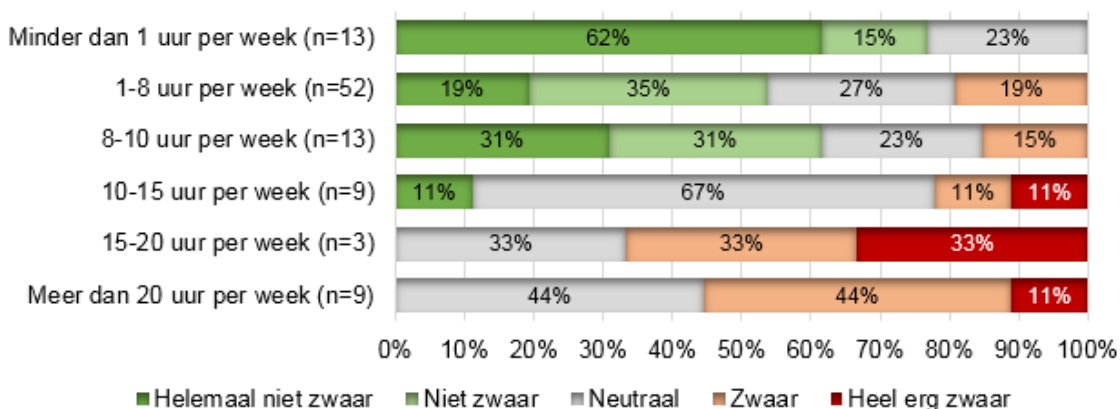
Van de mantelzorgers geeft 59,6% aan dat ze vinden dat mantelzorgers die een uitkering ontvangen kunnen worden vrijgesteld van sollicitatieplicht. Kantekening hierbij is dat er wordt aangegeven dat het van de zwaarte van de mantelzorg afhangt. De leeftijdsverdeling staat in figuur 6 weergegeven. Van de mantelzorgers die vinden dat mantelzorgers die een uitkering ontvangen kunnen worden vrijgesteld van sollicitatieplicht, heeft 25,4% een fulltimebaan, 22,0% een parttimebaan en 52,5% geen baan. Van de mantelzorgers die dat

niet vinden heeft 30,0% een fulltime baan, 25,0% een parttime baan en 45,0% geen baan. Van de mantelzorgers die vinden dat mantelzorgers die een uitkering ontvangen kunnen worden vrijgesteld van sollicitatieplicht, ontvangt 28,8% een uitkering. Van de mantelzorgers die dat niet vinden ontvangt 15,0% een uitkering.

Bijna de helft (44,4%) van de mantelzorgers zorgt meer dan 5 jaar voor een naaste. Bijna een kwart (24,2%) van de mantelzorgers zorgt 3 tot 5 jaar voor een naaste en 31,3% zorgt minder dan 3 jaar voor een naaste.

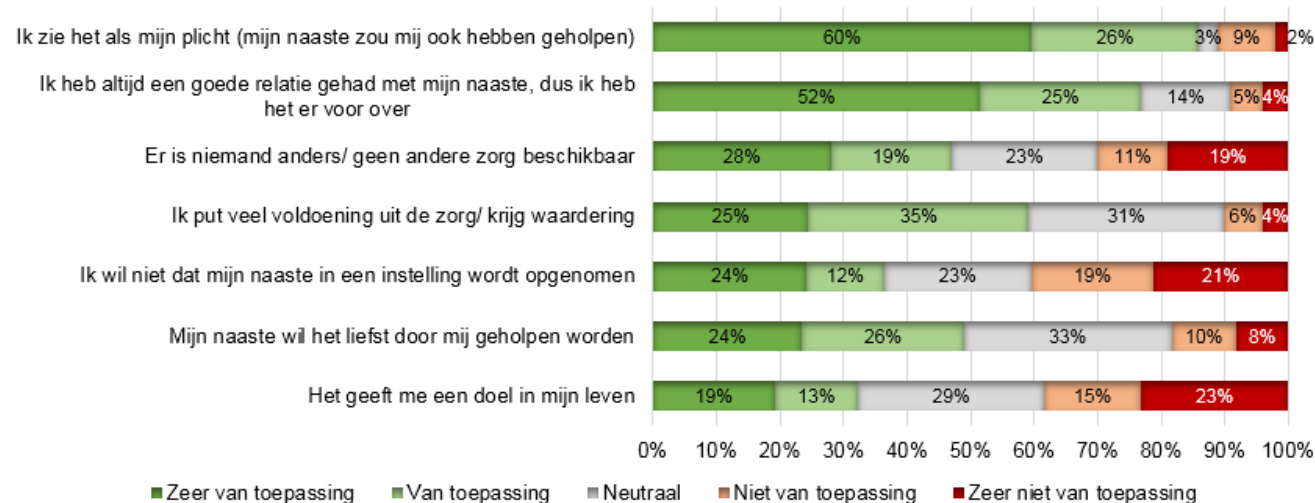
Ruim de helft (52,0%) van de mantelzorgers zorgt gemiddeld 1-8 uur per week voor een naaste. Daarnaast zorgt 14,0% van de mantelzorgers minder dan 1 uur per week voor een naaste en 10,0% zorgt gemiddeld meer dan 20 uur per week voor een naaste. De overige 24,0% zorgt 8-20 uur per week voor een naaste. In figuur 7 staat het gemiddelde aantal uur aan zorg voor een naaste tegen de belasting van de mantelzorg afgezet.

Hoeveel uur per week zorgt u gemiddeld voor een naaste? vs Hoe zwaar is het geven van mantelzorg voor uzelf?

Figuur 7 Uren zorg vs belasting

Waarom verricht u mantelzorg? (n=99)

Figuur 8 Redenen verrichten van mantelzorg

Van de mantelzorgers overweegt 74,8% (helemaal) niet vaak zijn/haar inzet als mantelzorger te verminderen, terwijl 5,0% juist (heel) vaak overweegt zijn/haar inzet als mantelzorger te verminderen.

Circa de helft (47,0%) van de mantelzorgers vindt het (helemaal) niet zwaar om zorg aan een naaste te geven. 22,0% vindt het (heel erg) zwaar om zorg aan een naaste te geven. Van die respondenten die het (heel erg) zwaar vinden om zorg aan een naaste te geven, heeft 36,4% een fulltime baan, heeft 18,2% een parttime baan en 45,5% geen baan. Er wordt aangegeven dat vooral de tijd die aan de zorg besteed wordt en het gebrek aan vrijheid zwaar is. Dat blijkt ook uit het volgende open antwoord op de vraag wat er zwaar aan de zorg is: 'Structurele zorg verlenen, dat je niet vrij bent om te gaan en te staan waar je wil.'

In figuur 8 (bovenaan de pagina) is te zien dat 86,0% van de mantelzorgers het als 'plicht' ziet om mantelzorg te verrichten.

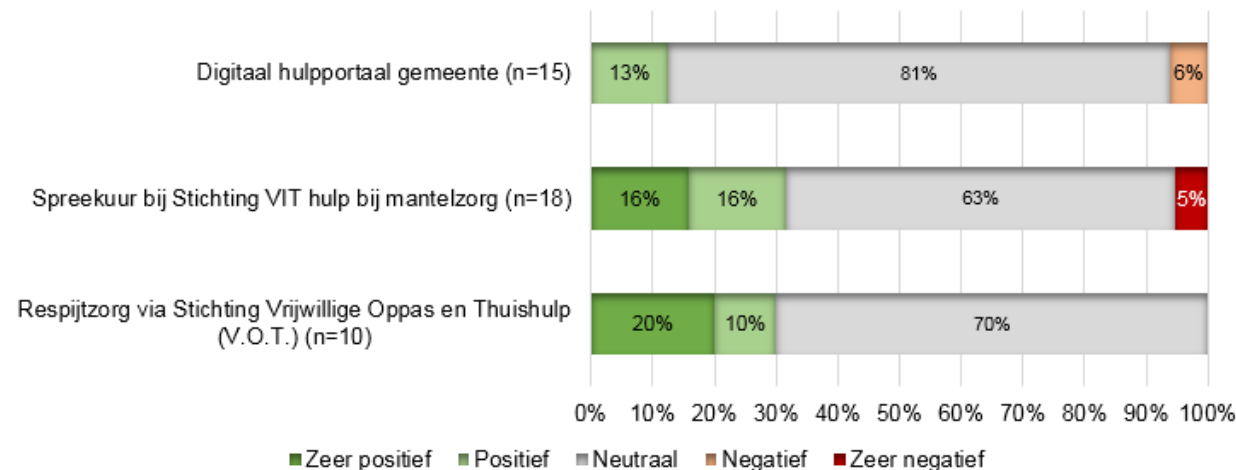
De meest noodzakelijke hulp voor de naasten van de mantelzorgers om zo lang thuis te blijven wonen is huishoudelijke hulp (61,0%) (figuur 9). Het grootste deel (58,6%) van de mantelzorgers weet niet waar ze terecht kunnen voor vragen over ondersteuning voor hun naaste. De mantelzorgers die dat wel weten geven aan dat te kunnen bij de thuiszorg, VIT en (zorgloket) gemeente. Slechts 11% van de mantelzorgers geeft aan behoefte te hebben aan ondersteuning bij het verlenen van mantelzorg.

Van de mantelzorgers is 15,2% bekend met het digitaal hulpportaal gemeente. Daarnaast is 18,2% bekend met het spreekuur bij stichting VIT hulp bij mantelzorg en is 10,1% bekend met respijtzorg via Stichting Vrijwillige Oppas en Thuishulp (V.O.T.). In figuur 10 staat weergegeven hoe de mantelzorgers het digitaal hulpportaal, spreekuur VIT en respijtzorg V.O.T. beoordelen. Er wordt zelden een (zeer) negatieve beoordeling gegeven. 14,1% van de mantelzorgers mist ondersteuningsmogelijkheden.

Meest noodzakelijk om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen	Percentage (n=99)
Huishoudelijke hulp	61,0%
Persoonlijke verzorging	46,0%
Woningaanpassing of andere woonvoorziening	28,0%
Ondersteuning bij ontmoeten van mensen	17,2%
Vervoerskostenvergoeding of vervoerspas	16,0%
Monitoren van het dagelijks functioneren	10,1%
Vervoersvoorziening	9,1%
Gemak en veiligheid in de woning	9,1%
Rolstoel of rollator	9,0%
Communicatie met professionals	8,1%
Maatschappelijk werk	3,0%
Verlichting die automatisch aangaat bij beweging	0,0%
Anders	16,0%

Figuur 9 Meest noodzakelijk voor de naaste om thuis te blijven wonen

Bent u bekend met de volgende ondersteuningsmogelijkheden voor mantelzorgers?

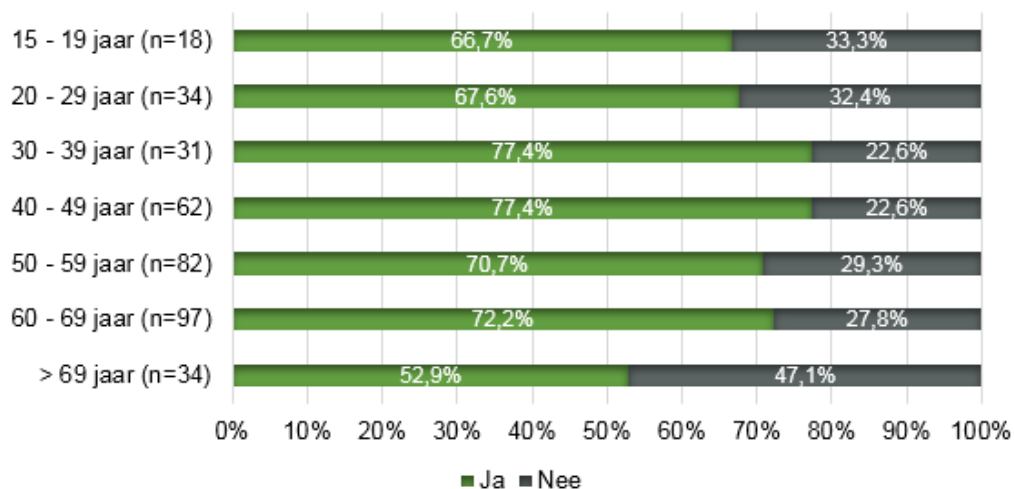
Figuur 10 Beoordeling digitaal hulpportaal, spreekuur VIT en respijtzorg V.O.T.

De mantelzorgers geven aan dat wanneer ze meer over (mantel)zorg willen weten ze dit vooral via zoekmachines op het internet (43,0%), familie en vrienden (42,0%), de huisarts (30,0%), de websites over gezondheid (26,3%), informatie van de landelijke overheid (21,2%), spreekuur bij VIT mantelzorg (10,1%) en digitaal hulpportaal gemeente (9,1%) te weten proberen te komen.

De mantelzorgers is voorgelegd op welke wijze ze het liefst een vraag aan een professionele zorgverlener voorleggen. De volgende antwoorden zijn het vaakst gegeven: telefonisch (43,0%), per e-mail (39,4%), thuis (39,0%), in een gesprek op locatie van de professionele zorgverlener (30,3%), via online chat (5,1%), op een (algemeen) spreekuur (3,0%) en via skype (1,0%).

Een ruime meerderheid (70,6%) geeft aan nu en in de toekomst in staat/bereid te zijn tot het verrichten van mantelzorg. Het percentage vrouwen (73,5%) dat nu of in de toekomst in staat/bereid is om mantelzorg te verrichten ligt hoger dan bij de mannen (68,1%). Dit verschil is niet significant⁴. De respondenten uit

Bent u nu en in de toekomst in staat en/of bereid tot het verrichten van mantelzorg?

■ Ja ■ Nee
Figuur 11 Verrichten van mantelzorg in de toekomst

de leeftijdscategorie 30-39 jaar (77,4%) en 40-49 jaar (77,4%) zijn het meest in staat/bereid om nu en in de toekomst mantelzorg te verrichten, terwijl de respondenten ouder dan 69 jaar (52,9%) daar juist het minst toe in staat/bereid zijn (figuur 11).

Van de respondenten die nu of in de toekomst in staat/bereid zijn om mantelzorg te verlenen is 83,1% bereid voor de partner te zorgen. Ook de zoon of dochter (61,2%), ouder (56,5%), zus of broer (53,0%), vriend(in) of kennis (41,6%) en buurvrouw of -man (37,8%) worden vaak genoemd. De respondenten die nu of in de toekomst in staat/bereid zijn om mantelzorg te verlenen hebben per persoon waar ze voor willen zorgen aangegeven welk soort zorg ze willen/kunnen verlenen. Een overzicht hiervan staat in figuur 12 weergegeven.

Aan de respondenten die op dit moment geen mantelzorg ontvangen is gevraagd op wie ze kunnen rekenen als ze mantelzorg nodig hebben. Het grootste deel (76,2%) geeft aan op zijn/haar partner te rekenen. Zoon of dochter (35,8%), zus of broer (33,2%), ouder (28,2%) en vriend(in) of kennis (26,4%) worden ook vaak genoemd.

Welke mantelzorg zou u uw ... dan voornamelijk willen/kunnen geven?

	Hulp bij huishoudelijke taken	Hulp bij persoonlijke verzorging	Hulp bij activiteiten die buitenshuis plaatsvinden	Hulp bij het regelen van financiële en administratieve zaken	Emotionele steun (luisterend oor)	Anders
...Partner (n=212)	81,0%	71,6%	78,3%	75,0%	89,6%	2,8%
...Ouder (schoon-, stief-, pleeg-) (n=144)	77,1%	38,9%	75,0%	79,9%	84,7%	3,5%
...Grootouder (n=38)	89,5%	35,9%	87,2%	81,6%	82,1%	2,6%
...Zus of broer (schoon-, stief-, pleeg-) (n=135)	71,1%	41,5%	83,0%	71,9%	91,1%	2,2%
...Zoon of dochter (schoon-, stief-, pleeg-) (n=156)	80,8%	67,3%	82,1%	75,0%	88,4%	5,1%
...Ander familielid (n=69)	75,4%	37,7%	81,2%	60,9%	87,0%	2,9%
...Vriend(in) of kennis (n=106)	67,6%	25,5%	81,0%	57,5%	95,2%	2,8%
...Collega (n=20)	50,0%	20,0%	75,0%	52,6%	90,0%	0,0%
...Buurvrouw of -man (n=96)	57,7%	12,5%	77,1%	42,7%	89,7%	6,3%

Figuur 12 Welk soort mantelzorg verrichten in de toekomst

⁴ De significantie-analyses zijn verricht aan de hand van een two-sample z-test.

2.2.2 Ontvangen mantelzorg

Slechts een klein deel (3,5%) van de respondenten ontvangt mantelzorg. Dit komt neer op 13 respondenten. Door dat lage aantal geven de vragen die alleen zijn ingevuld door respondenten die mantelzorg ontvangen slechts een indicatief beeld.

Van de respondenten die mantelzorg ontvangen zijn er 10 die de hulp via de eigen kring of een combinatie van de eigen kring en professionele hulp/voorziening hebben geregeld. Van de mantelzorgontvangers van wie de hulp via de eigen kring is geregeld geven er 4 aan dat de partner de persoon is die de zorg verleent.

De mantelzorgontvangers ontvangen vooral hulp bij huishoudelijke taken (10 respondenten), 5 mantelzorgontvangers ontvangen minder dan 1 jaar mantelzorg terwijl er 3 meer dan 5 jaar mantelzorg ontvangen. Het grootste deel van de mantelzorgontvangers ontvangt minder dan 8 uur per week zorg, namelijk 10 respondenten. Van de mantelzorgontvangers zijn er 11 (zeer) tevreden over de zorg die ze ontvangen.

De mantelzorgers van wie de mantelzorg via eigen kring of via een combinatie van professionele hulp/voorziening en uit eigen kring geregeld is, geven aan dat ze de volgende aspecten bij het ontvangen van mantelzorg belangrijk vinden: vertrouwensband (10 respondenten) en dat het een naaste is (6 respondenten). De mantelzorgers van wie de mantelzorg via professionele hulp/voorziening geregeld is vinden de volgende aspecten belangrijk: kosten, vriendelijke benadering en snelheid die geboden wordt. Alle 3 respondenten van wie de mantelzorg via professionele hulp/voorziening is geregeld hebben deze aspecten aangegeven.

2.2.3 Verplaatsbare mantelzorgunit

Van alle respondenten is 38,0% bekend met de verplaatsbare mantelzorgunit. De mantelzorgers (50,5%) zijn beter bekend met de verplaatsbare mantelzorgunit dan de niet-mantelzorgers (33,3%). Dit verschil is wel

significant⁵. Een klein deel (7,2%) van de respondenten heeft interesse in informatie over de verplaatsbare mantelzorgunit.

⁵ De significantie-analyses zijn verricht aan de hand van een two-sample z-test.

Movementem

partner in onderzoek & advies

Slotsom

3 Slotsom

In deze slotsom wordt teruggekoppeld naar de doelstelling van het onderzoek en wordt het inwonerspanel 'Oude IJsselstreek Spreekt' geëvalueerd.

3.1 Realisatie primaire doelstelling

In dit panelonderzoek, waarbij de leden van het inwonerspanel 'Oude IJsselstreek Spreekt' voor het eerst zijn benaderd, is op een betrouwbare manier de mening omtrent vrijwilligerswerk en mantelzorg binnen de gemeente Oude IJsselstreek vastgesteld. Hierdoor heeft het gemeentebestuur concrete input voor het maken van keuzes inzake vrijwilligerswerk en mantelzorg binnen de gemeente.

De primaire doelstelling is gerealiseerd

De tevredenheid van inwoners over vrijwilligerswerk, mantelzorg en alles daar om heen is vastgesteld. Er zijn aandachtspunten en kansen onderscheiden op basis waarvan gerichte acties kunnen worden ondernomen. De gemeente heeft voldoende concrete handvatten voor besluitvorming inzake vrijwilligerswerk en mantelzorg in Oude IJsselstreek.

3.2 Evaluatie 'Oude IJsselstreek Spreekt'

Het onderhavige onderzoek is het eerste onderzoek waarbij het inwonerspanel 'Oude IJsselstreek Spreekt' is ingezet. De gemeente Oude IJsselstreek heeft de beschikking over een op kernniveau een nagenoeg representatief inwonerspanel. De betrokkenheid van de panelleden is gezien de respons (88%) erg hoog.

Om het inwonerspanel verder te optimaliseren en de representativiteit verder te verbeteren dienen er nog extra panelleden geworven te worden. De leeftijdscategorieën 15-19 jaar en < 69 jaar zijn ondervertegenwoordigd net als de vrouwen. Deze groepen behoeven dus extra aandacht.

De inzet van Oude IJsselstreek Spreekt is geslaagd

Het inwonerspanel van gemeente Oude IJsselstreek is bij dit eerste onderzoek een efficiënte en effectieve onderzoeksmethode gebleken, waarmee betrouwbare uitspraken gedaan kunnen worden over alle inwoners. De betrokkenheid van de panelleden is groot, waardoor 'Oude IJsselstreek Spreekt' in de toekomst ook kan worden benut voor andere vraagstukken. Zeker als het inwonerspanel verder wordt geoptimaliseerd.

